

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Socialnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2020

Resultaträkning t.o.m. december för hela Valfärd Gävle och uppdelad på de tre nämnderna (*belopp i tkr*).

Resultatet för hela Valfärd Gävle är för perioden januari – december minus 64,8 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2020 tillsammans 9,0 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2019 kvar pengar till investeringar som inte användes under året. Beloppen uppgår till totalt drygt 3,3 mnkr. Nämnderna inom Valfärd Gävle föreslog fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2020. Detta innebär att de tre nämnderna tillsammans har totalt 12,3 mnkr till investeringar under 2020.

Per den sista december har 3,8 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans.

Valfärd Gävle	Utfall för perioden 2020-01-01 - 2020-12-31 (Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
	Utfall	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
TOTALT							
Intäkter							
Taxor och avgifter	97 577	94 130	3 447	-0,6%	87 580	6 043	3 957
Hysesintäkter	97 946	99 276	-1 330	-2,9%	47 259	32 059	18 640
Statsbidrag	292 937	222 268	70 669	3,7%	36 240	16 009	240 687
Övriga intäkter	101 798	88 095	13 704	1,9%	57 731	24 537	27 837
Kommunbidrag	2 634 589	2 634 589	0	5,7%	1 205 649	461 944	966 996
Summa intäkter	3 224 848	3 138 357	86 490	4,9%	1 434 459	540 592	1 258 117
Kostnader							
Personalkostnader	-1 787 642	-1 781 232	-6 410	1,0%	-795 980	-283 670	-708 164
Bidrag och transfereringar	-220 133	-216 164	-3 968	-0,6%	-669	-7 078	-212 759
Köp av verksamhet och entreprenad	-767 204	-710 412	-56 792	11,5%	-417 078	-162 207	-195 660
Hyror och fastighetskostnader	-293 595	-295 584	1 989	2,2%	-140 795	-67 326	-85 488
Övriga kostnader	-211 963	-125 754	-86 209	6,8%	-110 273	-42 888	-58 824
Avskrivningar och intern ränta	-9 083	-9 211	129	-1,2%	-7 142	-489	-1 451
Summa kostnader	-3 289 619	-3 138 357	-151 262	3,6%	-1 471 937	-563 658	-1 262 345
Resultat	-64 772	0	-64 772	-34,5%	-37 478	-23 066	-4 228

*Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

*Observera att nämndresultatet för Socialnämnden är annorlunda i denna tabell för Sektor Valfärd. Anledningen är att Tillståndsenheten tillhör Sektor Livsmiljö från och med 2020. I tabell 2 nedan finns dock även Tillståndsenhetens resultat med, när hela socialnämndens resultat presenteras.

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, december 2020

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. december 2020 minus 22,2 mnkr.

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Budget
TOTALT	202001-202012	202001-202012		202001-202012
Intäkter				
Taxor och avgifter	9 268	5 664	3 605	5 664
Hysesintäkter	32 059	34 385	-2 326	34 385
Statsbidrag	16 009	18 006	-1 997	18 006
Övriga intäkter	24 694	18 661	6 033	18 661
Kommunbidrag	461 944	461 944	0	461 944
Summa intäkter	543 974	538 659	5 315	538 659
Kostnader				
Personalkostnader	-285 932	-307 473	21 541	-307 473
Bidrag och transfereringar	-7 078	-7 799	721	-7 799
Köp av verksamhet och entreprenad	-162 207	-148 810	-13 397	-148 810
Hyror och fastighetskostnader	-67 350	-72 973	5 623	-72 973
Övriga kostnader	-43 083	-548	-42 535	-548
Avskrivningar och intern ränta	-490	-1 056	566	-1 056
Summa kostnader	-566 140	-538 659	-27 480	-538 659
Resultat	-22 166	0	-22 166	0

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. december

Boendeenheten -15,7 mnkr (0,0 mnkr nov)

Kommentar till avvikelse; Boendeenheten redovisar ett negativt resultat med totalt 15,7 mnkr på helåret för befarade kundförluster. Det negativa resultatet beror på att befarade kundförluster på fakturerade bostadshyror från varje år sedan 2008 inte har hanterats på ett redovisningsmässigt korrekt sätt.

Denna avvikelse upptäcktes via en åldersanalys (där man tittar på hur gamla fordringarna är, när de uppstod) av kundfordringar och då påbörjades en intern utredning kring omfattningen, samt orsakerna till den felaktiga hanteringen av redovisningen.

Hanteringen av kundfordringar (inklusive kundförluster) inom Gävle kommun sköts normalt via kommunens upphandlade inkassobolag. Socialnämnden tillsammans med den gamla förvaltningen Socialtjänst Gävle valde i den tidigare organisationen (före 2019) att stå utanför denna gemensamma hantering, bland annat på grund av målgruppens utsatta ställning i samhället (där man som klient bland annat har andrahandskontrakt via socialnämnden). Denna avvikande hantering av kundfordringar har medfört en otydlighet och osäkerhet kring var ansvaret ligger och vilken del av organisationen som ska hantera redovisningen av befarade kundförluster. Där socialnämnden sköter bevakning av skulder, men inte

äger bokföringen av kundförluster (både osäkra och konstaterade). Det ansvaret ligger under kommunstyrelsen.

Hantering av kundförluster kan delats upp i två delar, befarade kundförluster och konstaterade kundförluster.

1. **Konstaterade kundförluster** används endast när betalningsförmågan inte anses kunna förbättras i framtiden eller till exempel vid skuldsanering och dödsfall. Denna hantering har socialnämnden skött under alla de aktuella åren (2008 och framåt) och där framkommer inga brister.
2. **Befarade kundförluster** (eller även kallat **osäkra kundfordringar**) är när det är mest sannolikt att en kund inte kommer att kunna betala en uppkommen skuld. Vanligtvis använder organisationer och företag 90-dagars regeln för denna bedömning. Alltså om kunden inte har betalt inom 90 dagar ska fordran anses som osäker och därmed tas upp som en kostnad (eller då en förlorad intäkt). Det är denna hantering som inte har gjorts inom Gävle kommun och socialnämnden sedan 2008.

Åtgärd till avvikelsen; Inkassohantering införs på socialnämndens fakturor med början i mars 2021. Rutinen för hantering av befarade kundförluster är nu uppdaterad och känd för hela ekonomienheten på Valfärd Gävle. Samt att godkännande av bokföringsunderlaget för **befarade kundförluster** också görs av Ekonomichef på Valfärd Gävle, liknade hanteringen av **konstaterade kundförluster**. Från 2021 finns en egen budgetpost för befarade kundförluster inom boendeenheten.

Noterbart är att den felaktiga hanteringen av osäkra kundfordringar **inte har medfört några oväntade förlorade intäkter för socialnämnden**.

Socialnämnden fakturerar kunder/klienter ca 33,0 mnkr årligen, varför kundförluster på 1,5-2,0 mnkr per år är förväntade.

Familjehemsenheten 3,4 mnkr (2,1 mnkr nov)

Kommentar till avvikelse; Familjehemsenheten redovisar ett positivt resultat med totalt 3,4 mnkr för helåret. Det positiva resultatet beror till största del på att rekryteringen av det ökade behovet av familjehem inte har lyckats fullt ut och rättningar i Treserva som gett en engångseffekt på ca 1,2 mnkr.

Utredningsenhet vuxen, externa placeringar -4,9 mnkr (-3,9 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen; Kostnaderna för externa placeringar är för perioden 4,9 mnkr högre än budget. Kostnaderna gällande LVM har varit dubbelt så höga jämfört med samma period föregående år. Även kostnaderna för skyddade boenden fortsätter att vara höga jämfört med budget även fast kommunstyrelsen fattade beslut om att ge socialnämnden utökad budget (15 mnkr helåret 2020) för dessa

ändamål. Totalt har det bokförts 6,8 mnkr för de 23 skyddsplaceringar (12 barn och 11 vuxna) som gjordes i februari 2020.

Åtgärd till avvikelsen; Under Pandemin så har det Ambulerande motivationsteamet som arbetar för att förhindra LVM-placering, inte kunnat samverka med Regionen i önskad utsträckning, då regionens personal delvis omfördelats till andra arbetsuppgifter. Denna samverkan kommer återupptas så snart läget medger.

Som ett led i att minska kostnaderna för skyddade boenden för våldsutsatta, så förbereds ett underlag för införande av en ny enhet för Våld i nära relation, som beräknas vara i drift 2021-09-01.

Utredningsenhet barn -1,8 mnkr (-1,2 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen; Kostnaderna för inhyrd personal är 1,8 mnkr högre än budget för hela perioden.

Åtgärd till avvikelsen; Ingen åtgärd. Behovet av inhyrd personal kvarstår på grund av vakanser samt ökad ärendemängd. Rekryteringar pågår.

Effektiviseringskrav Socialnämnden 2020, -4,4 mnkr (-3,0 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen; Effektiviseringsbehovet inom socialnämndens ansvarsområde är budgeterade under sektorsledningen med -22,0 mnkr (övriga kostnader). Dessa kostnader motverkas av de ca 17,6 mnkr i lägre personalkostnader för hela nämndens verksamhet under perioden januari – december (exkl. Familjehemsenheten), där främst vakanser inom myndighetskontoret (plus 7,3 mnkr) står för den största positiva avvikelsen (övriga 9,6 mnkr lägre personalkostnader finns främst inom Förebyggande och kompetens 5,0 mnkr, Stöd i hemmet 3,3 mnkr och Utvecklig och stöd 1,6 mnkr).

Åtgärd till avvikelsen; Effektiviseringsarbeten är redan startade och pågår. De förslag på effektiviseringar som kräver politiska beslut kommer att presenteras för nämnden kontinuerligt under 2020.

Riktade stadsbidrag -0,0 mnkr (-3,0 mnkr okt)

Kommentar till avvikelsen; Intäkterna från Migrationsverket minskar framförallt inom kontor Förebyggande och kompetens (AME/Arbos, Utsluss). Minskningen är förväntad, men något större än den ursprungliga prognosen.

Åtgärd till avvikelsen; Ingen specifik åtgärd. En analys är påbörjad om framtida förväntade statliga intäkter inom ramen för budgetarbetet med Arbos (Arbetsmarknad- och stöd). Resultatet för nämndens verksamhet kommer även förbättras i slutet av året då flertalet återkommande riktade statsbidrag bokförs (ca 3 mnkr).